

Kuczka Péter

Haláltánc

VERSEK

1996. július - 1997. szeptember

1

ZUHANUNK, beletaszít az idő emésztő, fekete
gödreibe a Pénz, merev bankó arca nem is
rezzen, nem elég neki éveink ólma, csontjaink
porlása, néptelen falvak látványa, temetők
végtelen semmije, nem elég, hogy magunk is
öljük, pusztítjuk egymást, ádáz, testvéri dühvel
nyomjuk lentebbre a másikat, míg veszetten
kapkodunk lepottyantott krajcárokért s tesszük
értük parancsát, nem halljuk egymás sikolyát,
nem látjuk kolduló összeomlását, zsugorodó
akaratát, porladó szellemét, népünk, nemzetünk
elrabolt jövőjét, agyunkból kitörölt múltunk
évezredét, őrző csoportban marjuk, pusztítjuk
egymást. Halljátok, halljátok, mint víz alól a
fulladozó, úgy kiáltok, halljátok, zuhanunk.

MEGSZÁMLÁLTATTÁL, statisztikai könyvek
sorolják sírba menetelő halottaidat,
az anyák méhében halálra ítéltetett

csecsemők sokaságát, korai öregség,
rokkantság, nyomor, állami fosztogatás
áldozatait, átlag életkorod vészes,

végzetes csökkenését, megmondják, hol,
miben vagy utolsó helyén a világnak,
megmondják, hogy könnyűnek találtattál,

s ha feltekintesz magad fölött az égre,
látod villogni a Mene, Tekel, Ufarzin
betűit, neked rezegnek ott és nem

közeli és távoli uraidnak, mert nekik
palotáik égbenyúló tetején a Bank
felirat fel-felgyúló fénye világol.

3

NÉZD, hogy emelkedik álmaink, kurta
életünk fölé üvegből, acélból, márványból
rakott palotája, villogó, áttetsző torony,
s mi bámulunk rá, álmélkodó porszemek,
kunyhóinkból, bérlakásainkból, ahonnan
pénzünk ide csordogál, papírokra iratik
s kartonokra, s onnan zajtalan gépek
agyába, s mi már névtelenné válunk,
még lefoszlott húsú csontvázak sem vagyunk,
csak piros, sziporka számok, s úgy futunk
az üvegpalota idegrendszerében, mint
alkatrésze már, mint sejtje, mint atomja,
és szolgálói ujjuk néhány ütésével
elindítanak egy távoli birodalomba,
hogy épüljön belőlünk ott új palota.

MARKUKBAN vannak bankok, gyárok, földek és minden, ami tiéd volt egykor, mert két dolgos kezeddel raktad magasra gyermekeidnek,

s már semmi másod nincs, hát lelkedért nyúlnak, vezetnek, formálnak, terelnek, mint a barmot, korlátok között, ne lásd, amit látsz, ne hidd,

amit hittél, elszedik könnyed mozdulattal, savakkal maratják, kalapácsokkal tördelik emlékeid márványát, bronzát, nem kímélnék

semmit, nem szent nekik, mi néked szent volt, felejts el mindent, hiszen bohócok és bolondok voltak nagyjaid, hőseid, királyaid, szemétre

valók dalaidd, verseid, cseréld hát idegenre szép nyelvedet, múltad nincs már, holnapod nincs már, hallgass, nem vagy, nem voltál, nem leszel soha.

EZER, tízszer tízezer álarc mögé búvik,
nem Behemoth, nem Belzebub, nem Asmodeus
képében ül nemzetek fölötti székében, nincs

lólába, drága szabónál öltözik, kastélya,
repülőgépe, úszómedencéje szagtalanított,
testét ápolják, mosolyog amikor egy

kis ország miniszterelnökével tárgyal
s megszabja az adókat, fizetéseket, a
pártok helyét a demokratikus állam teljes

rendjében, a választók irányításának
módszereit, hazugság, csalás ravasz
furfangjait, kitünteti szolgálait, magas

díjakkal jutalmazza az árulókat, eszméket
pusztító iskolákat nyit, hírlapokat vesz,
aztán megy s az ország kénköbűzbe fullad.

MÁS vagyok, mondja büszkén s komoran olyan
magaslatról, amelyet föl nem érhetsz, tűzből,
jégből, idegen eszmékből, érzésekből emelt falak
mögül, óceáni szigetekről, Nap izzó magasából,
bölcseletének, erkölcsének nehéz, bronz kapui
mögül, várból, amelynek ágyúi rád merednek, bankok
aranyrúdjai, nemzetközi erők, pénz, hírszolgálat,
hatalom birtokában, más vagyok, mondja és hirtelen
te leszel más, avitt és kopott, tudatlan, erő
nélküli törpe, pusztai birkapásztor és birka
magad is, ganajturó féreg, pusztuló népeddel együtt
semmivé változó értéktelen, gondolattalan, üres
és kopár, megtiporható föld, széjjelmálló göröngy,
múlt s jövő nélküli, örök vesztesre ítélt, a kemény
Létből a végtelen Nemlét kódéba hulló alaktalanság.

TÁVOLRÓL tompán dob pereg, sípok sikoltanak,
károgó varjak hullanak hangjuktól a fekete,
feltúrt földekre, egykori gyárak betonból

rakott tetőire, kihalt falvak kunyhóira, az
elhagyott városok töredezett útjaira, fehér
kőkeresztekre, a temetők táncoló népére, síp

szól, dob pereg, minden élő rakja a lábát,
lengeti karját, muzsika tombol, az ország
egyetlen, hatalmas ugra-bugra csontváz, még

mintha élne, de látni, hogyan hull testéről
húsa, fordul ki szeme, lankadnak egykor
erős izmai, korhad koponyája, villognak

fogai, rekedt hörgés torkából a nóta, eszt
veszítve rúgja vadul a port, a drága, barna föld
porát, dob pereg, síp szól, táncol az ország.

SEMMIVÉ akarják bűvölni fél évszázad nehéz
görcseit, félelmeit, üldözőink arcát, falkáik
harsány hallaliját, gyilkos fegyvereik ropogását,
elfojtott jajunkat, hóhéraink gőgjét, parancsát,
trágyaszagú beszédeiket, bevert szánkat, a börtönt,
az ártatlanok kivégzését, a vér, a mocsok, a hazugság
gyarmatává süllyesztett hazánkat, millió és
millió rettentő magány zokogását, fekete napok
sóhajos fájdalmát, szervezeteik győztes nótáit,
öklét, feledjetek, mondják és szürke szavaik
löszdombokkal takarják a múltat, szépre mázolják
a szennyet, minek emlékezni, kérdik, volt, elmúlt,
nincs, minek felkavarni, minek kutatni a nyomok
után, hiszen bűnösök voltunk mindahányan, alkut
kötöttünk, tartsuk magunkat a megállapodáshoz.

SÖPÖRD le magadról, Testvér, a hírlapok
fekete mocskát, televíziók, filmek, rádiók
szennyét, minden szavuk hazugság, csak
a Démon beszél belőlük, ezer hangon, de
mindig ellened, s mosolygó álarcai mögül,
mindegy, hogy dollárnak, márkának, jennek
nevezi magát, ugyanaz a vérszopó mered
feléd, rabtartód, zsarnokod, ő vereti a
dobokat, fuvatja a réztrombitákat, ő hív
dobálni kezed, lábad a tetszése szerint,
elveszi tőled múltadat, jövőd, még hazád
nevét is elfeledteti, kifacsarja belőled
anyanyelvedet, csak táncolj, táncolj, mondja,
s eltakarja filmekkel, hírlapokkal, rádióval
a gödröt, a fekete mélységet, amelybe vezet.

LÁZBAN, ölelésben, szerelemben fogant drága
magzatok, húsok két ember húsából, testéből, az
élő asszonyi öl titkos mélyében anyai vérrel
táplált mozgó parányok, leendő leánykák, fiúk,
ott dobog szívetek, éltek, növekszik testetek ott
az édes, védő melegben, néma, lüktető párbeszédben,
ott várakoztok a jajjal, sikollyal kísért és a
mégis boldog születésre jászolban, palotában,
ott élhetnétek, de haltok, mert kemény fémfaragók
nyúlnak értetek, megnyitják anyátok méhét vérben
és csatákban, elszakítanak húsától, testétől, az
élettől, még jajdulni sem tudtok, vádolni sem
a nőt, aki megtagad és halálba küldi eleven,
még rángatózó apró testek művi vetélésében a
kórházi ágyon és a hullátokat elnyeli egy vödör.

CSAK azért kaptál sikongató anyádtól
életet, csak azért kaptad csontjaid
egymáshoz kapcsolódó rendszerét és a

rájuk tapadó hártyákat, izmokat és
rajtuk a bőrt s az arc vonásait, a
levegőért kapkodó száját, a család

egyenes orrát, s fények után forduló
gömbölyű koponyádba a velőt,
az idegekkel behálózott testet, csak

azért, hogy kényszerűségből lassanként
eladd, apránként, vagy egyszerre az
egész s a világban egyetlen csodát,

hogyan valaki, a Bankok embere, gazdag,
gőgös, kártékony és pimasz legyen,
csak ezért kaptad sikongó anyádtól?

TILOS ígék, tiltott fogalmak, lassan minoszi
útvesztővé válik a beszéd, benne csak
tapogatózva haladhatsz, durva káromlásnak
mondódik nyílt szavad, akár másoknak, akár
magadnak megnevezése, új értelmet adnak
alanynak, állítmánynak, tárgynak s torz
szörnyszülötté görnyed anyádtól kapott szép
nyelved, vakarcs lesz, idegennel kevert
maradvány, és már nem tudod kimondani, amit
érzel és gondolsz, akarsz és kívánsz és
nem idézed fel nagyapád nótáit, apád
paskoló szavait, elhullatod közmondások
fényes ezüstjét, költők játékainak aranyát,
gyerekkorod mondókáit, tréfák csattanóit,
s nem mered kimondani, hogy: magyar vagyok.

AHOGY természetek nyüzsgő, kék raja rágja
s emésztí láthatatlanul tetők s gerendák
fáját s nyomukban a ház egyetlen, könnyű

érintéstől porrá, romhalommá omlik,
úgy marják széjjel drága nyelvünk testét,
szellemét, lelkét pusztító férgek, ránk küldött

szavak, torzzá csavarják mondatainkat,
bankárok, tőzsérek tolvajnyelve ömlik
a képernyőkről, hírlapokból és uralja már

országházunkat, iskoláinkat, hivatkozik
táblán, hirdetésen, szótáraink helyébe
a Basic English rabszolgáknak készült

hatszáz szava lép, hogy megérthessük idegen
uraink parancsát és tudjuk megköszönni
ostobaságunkat kegyesen elnéző jóságukat.

ROMOKON lépdelsz, jog, törvény, igazság
csak korhadt avar, kivágott fák sora az
erkölcs, tisztesség, becsület ósdi

előítélet, már kereskedni sem lehet velük,
mert ki akarna régi mécses világitásul,
evéshez kőkést, ki ülne fel egy szürke

szamár hátára, ha világot indulna látni,
ki nem legyintene a régimódi, megavasodott
intésekre, a ne lopj, ne ölj parancsaira,

ha büntetlenül lothat, ölhet is, ki venné
igaznak a törvényhozók műanyag ígéit,
ha tőlünk kicsalt hatalmuk csúcsain merev

arccal, vagy mosolygós derűvel játsszák el
a komédiában kívülről tudott szerepeiket
s színházzá változtatják az Ország Házát.

EGY liter tej és fél kiló kenyér, pénztár,
szatyor, kórházi bot, kis pad, árnyék, beton,
gyógyszertár, tizenkét csepp, háromszor két
tabletta, otthon, lakbér, villany, víz, fűtés,
leves, csirkenyak, parizer, egy szelet hús,
postás, üdvözlőlap, három gyerek után egy
unoka, kicsiny fénykép, idő, évek, évek,
holtak, barátok, holtak, asszonyok, halmok
a temetőben, por, csend, három millió öreg,
nyolcvankét millió, banknak négy milliárd,
csőd, csőd, hamis csőd, eladott gyárak, házak,
földek, erdők, utak, NATO, UNO, szerződések,
külföldi katonák, kormány, törvény, parlament,
három-per-három, csend, csend, három millió öreg,
Világbank, egy liter tej és fél kiló kenyér.

FEJSZE villan, dörrenés, golyó repül, nehéz
tégla emelkedik, öklök lecsapnak, fröccsen a
vér, tocsog, fojtogató kezek, üvöltözés, sikoly,
halott a konyha kövén, a széjjel dült ágyon, a
kútba dobottan, elásottan a kukoricásban, gyerek
a szemétben, pénz és politika ólma alatt megroppan
minden, harag füstöl, gyűlölet lángol, izzik,
lélek fordul őrvöngve lélek ellen, élet halált
kíván, vízbe fojtja szülöttjét anyja, ősz anyját
veri méhéből szült fia, férjét gyilkolja nő,
nincs már család, vad szemek, összeszorított
szájak, a pénz parancsától idegenre változó
arcok, nincs menekülés, önmaga ellen fordul a
szeretet, szörnyeteggé változtat a hála, síró
apa kését először fiába, aztán magába döfi.

SZELLEM, képesség, akarat hiába, levágódnak
előtted a lehetőségek sorompói, a nyilvánosság
urai nem engednek szólni, kifacsarják menteni
vágyó eszméidet, kikacagtatnak, torz bábuva
bohóccá változtatnak, kiáltásra hiába nyílik a
szád, betömik, túlharsog az olcsó lárma, harsány
rikoltozás, dobok döngetése, nem juthatsz néped
elé, nincs szószék, lelöknek, hiába próbálsz
kapaszkodni, bankókat bezsebelő ellenségeink úgy
tüntetnek el, mint cirkuszi bűvész a nyulat,
nekik nyílik a világ, tengerek szépsége, magas
hegyek hava, te a celládban kuporogsz s közben ők,
a díjazottak és koszorúzottak kábítószereket
ígérnek, Sodoma népének bűneiért rajonganak,
s téged keserű magányba és néma halálba fojtanak.

RÁVETETTE szemét holdezüst, naparany,
apáink vérétől, porladó csontoktól, nehéz
verítéktől, könnyektől, évektől termékeny
földünkre. Szántók, puszták, megszentelt
búzatáblák, történelem sújtotta vidékek,
kapzsi kéz nyúl értetek, kihúzza lábunk
alól utolsó jószágunkat, életünket, sóvár
elmével számol, rátelepedne, belevágná
körmét, kellene neki tanyánk, esőnk, nyarunk,
kukoricánk, kellene édes folyamok öntözze
véges végtelenünk, határunk, országunk, dús
jövő nélkülünk, kellenek földosztásos dülők
nélkülünk, fölösleges akadályai vagyunk
tervének, vágyának, bőgatyás lomok, mert
magának akarja megkapni az Ígéret Földjét.

TESTVÉRISÉG? Egyenlőség? Szabadság? Jogok?

Ott kuporodsz az utcasarkon, melletted kis
papírlap kéreget, rossz gönceidet húztad

magadra, piszkos, mosatlan, vén rongyaidat,
várod, megcsörrenjen kalapodban a pénz, de
hiába vársz, hiába fordulsz könyörögve a

híres alapítványhoz, mert kultúránkat
szeretnéd védeni, mert nehéz kutatásod új
világokba vinné a tudományt, mert a csillagos

ég minden titka kinyílt előtted, hiába kérsz,
a költségvetés kapuja bezárult, egy árva
petákra se számíts, dobd el könyveidet,

hajítsd szemétre elméd kincseit, öltsd fel
avitt rongyaidat, ülj le a bank előtt, a
sarkon, hajts fejet, tedd magad elé kalapod.

IGEN, uram, én lenni segítő, önnek segítő,
 tudni minden, taxi városba, lenni olcsó, pontos,
 lenni jó számla, igen, vinni csomag, yes, yes,
 tudni szálloda, izé, hotel, óh, óh, Amerika, USA,
 mi kapni dollár sok, mi adni vissza sok, sok,
 tudni USA gazdag, erős, nagy, jó, mi szeretni
 USA katona itt, yes, lenni nekünk étele jó, paprika,
 vitamin, bor, tokaji, finom, uramnak lenni finom,
 régen itt lenni sok-sok török, lenni, juj, tatár,
 lenni Habsburg, lenni sok háború, de most lenni
 béke, uram kívánni valami, ccc, lenni itt sok szép
 girl, sok szép, jó boy, kevés dollár megkapni minden,
 mi lenni jó, segítő, szeretni idegen, ha akarna
 valami, mi megtenni, meglesz, kevés dollár, mi
 itt segíteni, mi lenni jó, yes, mi lenni hungarian.

TALPRA! Nem kiáltás már, nem harsány parancsszó
jön valahonnan mélyből, föld alól, kútból,
ólomszürke felhő magasából, erdőből, rommá dőlt
ház pincéjéből, bányából, tiprott vakondtúrásból,
csak sóhaj, papíron sercegő toll, reszelő halk
csikorgása, szétrepedő vászon, késtől reccsenő
eleven hús nesze, parázsra fröccsenő vízcsepp
sustorgása, nyaki gerinc fájó csikordulása,
elfojtott jajszó, öregek halk, szótlan nyögése,
csak suttogás, szék nyikordulása, kopott szekrény
roppanása, azt hiszed, hang, de nem tudni már,
hangzott-e, vagy füled zúgott, tüdőd zihált, a
melled hördült, vagy szíved dobbant váratlanul,
fülelsz, vársz, hallani akarnád, de elmúlt,
beléveszett az adok-veszek vásári zshivájába.

A SÍRT, hol nemzet... Népek sírnak értünk,
utánunk? Vezérek törlik könnyüket? Ágyúk
lőnek sortüzet, zászlók lehajlanak? Idegen

az emberi érzés, nem lesz gyász akkor sem, az
érdekük, hatalmuk, pénzük, mohóságuk, rabló
vágyuk örömré, dalra serkenti őket, előjönnek

haramiafészekből késsel kanyarintani az
itt hagyott maradékot, falni, zabálni az
örökséget teli szájjal, egymást is irigyen

leskelődő szemmel nézni, kinek jut több,
kinek jut Tokaj nektáros szőlőivel, ki kapja,
marja el a Magyar Tengert, a Tisza lágy vizét,

a Várhegyet, az olajkutakat, az Alföld
termő síkját, melyért csak halni tudtunk,
hazánkat, melyért nem tanultunk élni.

BETÖRT kapuk, leomlott bástyák, templomaink
égnek, múltunk, jelenünk, jövőnk az idegen
rajtunk röhögő zsoldosok kezében, tapossák

legszentebb érzéseinket, arcunkba vágják
gyalázkodásukat, kábítószer nyomnak
gyermekeink lelkébe, betolakodnak kicsiny

otthonainkba, együk azt, amit ők adnak,
igyuk italaikat, felejtjük el énünket,
nincs iskola, nincs kórház, hallgass a

nevünk, míg belőlük ömlik fortélyos beszéd
szennye, úgy öntenek ki bennünket magunkból,
mint ürgét a maga ásta menedékből, arcuk

diadaltól ragyog, tudják, hogy övék lesz
a zsákmány, mert erősek, erejük a végtelen
gyűlölet s a gyengeségünk, nem menekülünk.

SÖTÉTSÉG, nincs fény, vakon tapogatjuk az
érdes, kemény falakat, víz tocsog lábunk
alatt, kemény sziklák közt visszhangtalan

barlang a világ, városok alá vájt szennyes
csatorna, szemünk hiába keres, nincs fény,
hol vannak mécsek, gyertyák, lámpák, hol

vannak múltunk fáklyái, napjai, a homályban
még itt is ellenség leskelődik, bárdokkal,
bunkókkal kitörlik villogó emlékeinket,

vakuljunk, feledjünk, tapogassuk csak a
durva, nedves köveket, elvész szemünk fénye,
tétova, bizonytalan a léptünk, de ott, fönt,

fölöttünk, bankok trónusain, a hatalom és
a pénz mágikus fényében uralkodnak, akik
bennünket barlangok, csatornák mélyébe űztek.

ÉG az erdő, láng fut karcsú fenyők, öreg,
göcsörtös tölgyek törzsén, ágain, fekete
halom lesz a zöld levél, madarak fészke,
mókusok menedéke, hangyák országa, Mohács
és Mohi kísértete fúj, viszi tovább a
tüzet, ismeretlen Szolimánok haragját, és
már égne a szomszéd tanyák nádfedelű, kis
házai, hamvadnak falvak, templomok, rohan
a szörnyeteg, lecsap a sikollyal ébredő
városokra, átugrik kék Dunán, szőke Tiszán,
nincs megállás, nem lankad, lobog, süvölt,
lobbannak könyvek, könyvtárak, iskolák,
serceg szép anyanyelvünk, ikes ragozásunk,
a hét vezér, a mama, a papa, a tőszavak,
pernye lett zászlónk vászna, hamu a nevünk.

MAGÁNYOS jegenye reszket, hajlong a hideg,
ősz, jajgató szélben, kavarg a por az üres
utcákon, sír a tetőkön a nád, hullik a cserép,
futkároz málló, lakatlan házak között a szél,
sípól letört ajtók deszkáin, rohangál beszögelt
ablakok nyílásán, kavarg elhagyott konyhák,
szobák útvesztőiben, esik a falakról festés,
mész, vakolat, kiszakad kiskertből a rozmarin,
fut a szél az ivóban, nincs nótaszó, nem cseng
a pohár, egyetlen árva asztal korhad, nyikorog,
megdül, összeroskad, néma az iskola, gyerekek
árva hangján dudál, jajong a szél, felkap egy
papírdarabot, forgatja, nézi, a padlóra ejti,
süvöltve nekiront a téren a templom magas
tornyának, húzza, kongatja a lélekharangot.

ISTEN elhagyta templomainkat, elszállt, ha
volt, kupolák, gótikus boltozat alatt kongó
üresség, fakó festmények, orgonák recsegő
hangja, fából faragott szobrokról pattogzik
a máz, szű perceg padok málladozó deszkáiban,
repedezik a talapzat köve, fényét veszti az
oltár, kitördelt színes ablakok helyén vak,
homályos üveg, porlad tokjában a szent vértanú
csontja, oszlopokon rianás, mint a jégen, az
örökmécs pislog haloványan, nem mártja senki
kezét szenteltvízbe, nem jön felvirágzott
mátkapár esküdni örök hűséget, nem hoznak
keresztelni gyermeket, nem térdelnek gyónni,
áldozni, bűneiket bánni, elhagyta istenét a
nép és az Isten elhagyott bennünket örökre.

JAJ! régi szép magyar nép
 Nincsen remény!
 Fortuna szekerén okosan ülj
 Nincsen remény!
 Lilla is, ki bennem a reménynek
 Nincsen remény!
 Romlásnak indult hajdan erős magyar
 Nincsen remény!
 Itt az írás, forgassátok
 Nincsen remény!
 Te lásd meg, ó sors, szenvedő hazámat
 Nincsen remény!
 Isten veled, hazám, bátrak hazája
 Nincsen remény!
 Kis lak áll a nagy Duna mentében
 Nincsen remény!
 Megenyhült a lég, vidul a határ
 Nincsen remény!
 Be van fejezve a nagy mű, igen
 Nincsen remény!
 Itt a nagy halott előttünk
 Nincsen remény!
 Közelg a végzet, hallom zúgni szárnyát
 Nincsen remény!
 Góg és Magóg fia vagyok én
 Nincsen remény!
 Szeretnék néha visszajönni még
 Nincsen remény!
 Este van, este van, kiki nyugalomba
 Nincsen remény!
 A semmi ágán ül szívem
 Az emberfaj sárkányfog-vetemény:
 Nincsen remény! Nincsen remény!

.oOo.